

İşyeri Servis Aracını Beklerken Meydana Gelen Kaza İş Kazası Sayılır mı?

Mahmut Çolak

İş ve Sosyal Güvenlik Danışmanı

Tarih: 19.08.2021

Kısa Cevap

Yargıtay 21. Hukuk Dairesi (25.04.2016, E. 2016/7258, K. 2016/6933), sigortalı henüz tahsis edilen servise binmeden, hatta binmek için beklemesi gereken yere gelmeden meydana gelen kazayı, 5510 sayılı Kanun'un 13/1-e maddesindeki "işverence sağlanan bir taşıtla işin yapıldığı yere gidiş gelişi sırasında" hükmü kapsamında iş kazası saymıştır. Karar oyçokluğuyla alınmış olup karşı oyda, taşıma henüz başlamadığından olayın iş kazası sayılmaması gerektiği savunulmuştur.

Karar ve Sonucu

Bu soruyu Yargıtay 21. Hukuk Dairesinin 25 Nisan 2016 tarihli 2016/6933 Karar, 2016/7258 Esas sayılı kararı ile belirtelim. Kararda, sigortalının henüz tahsis edilen araca binmeden, hatta binmek için beklemesi gereken yere dahi gelmeden meydana gelen kaza 5510 sayılı Kanunun 13/1-e maddesinin "sigortalıların, işverence sağlanan bir taşıtla işin yapıldığı yere gidiş gelişi sırasında" şeklinde ifade edilen hükmü içinde iş kazası sayılmıştır.

Davacı, murisinin geçirdiği kazanın iş kazası olduğunun tespitine karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme ilamında belirtildiği şekilde, isteğin kabulüne karar vermiştir.

Hükmün davalılar vekillerince temyiz edilmesi üzerine temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hakimi tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tespit edildi.

Karar

Dosyadaki yazılara, hükmün Dairemizce de benimsenmiş bulunan yasal ve hukuksal gerekçeleriyle dayanağı maddi delillere ve özellikle bu delillerin takdirinde bir isabetsizlik görülmemesine göre, davalılar vekillerinin yerinde bulunmayan bütün temyiz itirazlarının reddiyle usul ve kanuna uygun olan hükmün ONANMASINA, aşağıda yazılı temyiz harcının davalılardan ...'ne yükletilmesine, 25/04/2016 gününde oyçokluğuyla karar verildi.

Karşı Oy

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 13. maddesine göre iş kazası; sigortalının işyerinde bulunduğu sırada; işveren tarafından yürütülmekte olan iş nedeniyle; bir işverene bağlı olarak çalışan sigortalının, görevli olarak işyeri dışında başka bir yere gönderilmesi nedeniyle asıl işini yapmaksızın geçen zamanlarda; emziren kadın sigortalının, iş mevzuatı gereğince çocuğuna süt vermek için ayrılan zamanlarda ve sigortalıların, işverence sağlanan bir taşıtla işin yapıldığı yere gidiş gelişi sırasında, meydana gelen ve sigortalıyı hemen veya sonradan bedenen ya da ruhen özre uğratan olaydır.

Somut olay bakımından uygulanması gereken hüküm; sigortalıların, işverence sağlanan bir taşıtla işin yapıldığı yere gidiş gelişi sırasında, meydana gelen kazanın iş kazası sayılmasıdır (m.13/1-e). Böyle bir iş kazasından söz edebilmek için olayda bazı unsurların varlığı aranmalıdır. Öncelikli koşul aracın işverence sağlanmış olmasıdır. Araç işverence doğrudan sağlanabileceği gibi dolaylı olarak da sağlanabilir. Somut olay bakımından bu konuda bir problem yoktur.

İkinci önemli koşul ise, kazanın işin yapıldığı yere gidiş geliş sırasında meydana gelmiş olmasıdır. İşe gidiş geliş ilişkili taşımanın toplu ya da bireysel olması arasında bir ayırım gözetilmemiştir. Tahsis edilen araçla işe gidiş gelişten amaç, araca binme ve araçtan inme anı arasında geçen zaman kesitidir. İşverence sağlanan aracın sigortalıyı taşımasına ilişkin eyleminin başlaması gerekir. Bu açıdan servis aracına binmek üzere, işveren tarafından belirlenen bekleme yerine giderken, üçüncü kişiye ait aracın çarpması sonucu ölme olayı iş kazası değildir.

Yerel mahkeme kararının gerekçesinde; "Somut olayda kazalının kaza tarihinde davalı işyerinde sigortalı olarak çalıştığı, tanık beyanlarına göre kazalı Halil Arslan'ın işyerine gitmek üzere ... Caddesinin giriş güzergahı servis bekleme noktası karşısında bulunan Kuzey Yan Yolu E-5 (D-100) geçip servisle buluşma noktasında meydana gelen trafik kazasında vefat ettiği, müteveffanın davalı işveren tarafından tahsis edilen servis aracına binmek istediği sırada kazanın meydana geldiği, anlaşılmakla, olayın iş kazası olarak tespitine karar verilmiş" ifadelerine yer verilmiştir. Yerel mahkeme her ne kadar sigortalının araca binmek istediği sırada kazanın meydana geldiğini belirtmiş ise de, dosya içeriği ve ceza mahkemesi kararına göre olayın gerçekleşme biçimi, sigortalının araç trafiğini beklemeden koşar adımlarla kontrolsüz bir şekilde yolun karşısına geçerken meydana geldiği şeklindedir. Bu tespit karşısında, sigortalının henüz

tahsis edilen araca binmeden, hatta binmek için beklemesi gereken yere dahi gelmeden meydana gelen kazayı iş kazası saymak ve 5510 sayılı kanunun 13/1-e maddesinin “sigortalıların, işverence sağlanan bir taşıtla işin yapıldığı yere gidiş geliş sırasında” şeklinde ifade edilen hükmü içinde kabul etmenin kanunun amaç ve ifadeleri ile bağdaşmadığı kanaatindeyim. Çünkü olayın meydana geliş şekli itibariyle, henüz gidiş-geliş eyleminin gerçekleşmediği anlaşılmaktadır. Kanunun, (e) bendindeki; "gidiş geliş sırasında" sözcüklerinin, sigortalıların işveren tarafından belirlenen yerde servis aracına binmek için gelişlerini içeren zaman kesitini de kapsadığı şeklinde yorumlanması, sigortalının yararına ise de, kanunun amaç ve ifadesine uygun değildir. Henüz taşıma başlamadığı halde, geniş bir yorumla olayın iş kazası kabul edilmesi, bu zaman kesitinin nereye kadar götürüleceği tartışmasını beraberinde getirir. Bu nedenle, olayı iş kazası sayan yerel mahkeme kararının bozulması gerektiğinden, sayın çoğunluğun onama kararına katılmamaktayım.

Sık Sorulan Sorular

Service binmeden önce yolda geçirilen kaza iş kazası mıdır?

Bu kararda Daire çoğunluğu, sigortalı henüz araca binmeden ve bekleme yerine gelmeden meydana gelen kazayı 13/1-e kapsamında iş kazası saymış ve yerel mahkeme kararını onamıştır.

Karar oybirliğiyle mi alınmış?

Hayır, oyçokluğuyla. Karşı oyda, gidiş geliş eyleminin henüz başlamadığı, taşımanın araca binme ile araçtan inme arasındaki zaman kesitini kapsadığı belirtilerek kararın bozulması gerektiği savunulmuştur.

Aracın işverence sağlanmış olması şart mı?

Evet. 13/1-e kapsamındaki iş kazasında öncelikli koşul aracın işverence sağlanmış olmasıdır; araç doğrudan ya da dolaylı olarak sağlanabilir.

Resmî Kaynaklar

- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu (13'üncü madde)
 - Yargıtay 21. Hukuk Dairesi, 25.04.2016, E. 2016/7258, K. 2016/6933
-

Bu sirküler genel bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Somut uygulama öncesinde ilgili resmî kaynakların güncel hâli ve şirketin özel koşulları ayrıca değerlendirilmelidir.

Yazılım, danışmanlık ve ücretsiz araçlar

YAZILIM VE HİZMET

Bordro ve Özlük Yazılımı

Karmaşık bordroyu tek motorda çalıştırın.

prozon.net/bordro-ve-ozluk-yazilimi/

Bordro Outsource

Operasyon bizde, ekran ve veri sizde.

prozon.net/insan-kaynaklari/bordro-outsource/

Ar-Ge, Teknopark, TEKMER

Kurgu, başvuru ve muafiyet süreçleri.

prozon.net/yatirimlar-ve-ar-ge/

ÜCRETSİZ ARAÇLAR

Hesap Makineleri

Bordro ve tazminat hesapları; üyelik gerekmez.

prozon.net/hesap-makineleri/

Analiz Merkezi

Teknopark ve teşvik analizleri.

analiz.prozon.net

Yıllık Parametreler

SGK ve vergi parametreleri, yıl yıl.

prozon.net/yillik-parametreler/

GÜNCEL KALIN

Mevzuat Takvimi

Beyan ve ödeme günleri tek takvimde.

prozon.net/mevzuat-takvimi/

Mevzuat Sirkülerleri

Haftada üç gün, ücretsiz e-posta bülteni.

prozon.net/sirkuler/#bulten

Bu belge <https://prozon.net/sirkuler/isyeri-servis-aracini-beklerken-meydana-gelen-kaza-is-kazasi-sayilir-mi/> adresindeki sirkülerden 21.09.2026 08:57 tarihinde üretilmiştir. Mevzuat değişebilir; güncel metin için siteyi ziyaret edin. Sirküler, bilgilendirme amaçlıdır; somut olaylar için danışmanlarımızla görüşün.

Prozon Kurumsal Teknoloji Çözümleri A.Ş. · Artan Plaza, Bağlarbaşı, Feyzullah Cd. No:140 Kat:5, 34844 Maltepe / İstanbul · +90 216 808 02 39 · bilgi@prozon.net